

Jámbor Mike dr.: A levonteképzés érdekében. (A Pannonhalmi Szemle Könyvtára 30. sz.) Pannonhalma 1940. 14. l.

Szerzőnk tanulmányában külön hangoztatja, pedig már címében is világosan kifejezi, hogy a levonteképzés érdekében írta dolgozatát. Erre a kettős bizonyoságtételre az indította, hogy a levonteképzés kérdése körül a most folyó első próbaévben, joggal—jog nélkül, súlyos véleményeltérések merültek fel. A féltő óvámelések, ideges panaszok és gyakran vészjóslóan általánosító szemrehányások zürzavarából azonban a lényegét ki kell menteni és szerzőnk minden vitán felül is emeli. Ez pedig az a tény, hogy a levonteképzésre szükség van.

E szükséglet kielégítésével hathatósan elő lehet mozdítani a nevelés gondolatának fokozottabb érvényesülését. A különböző fajú iskoláink túlnyomó részében jobbra, iskolánkivüli ifjúságunk munkahelyein pedig teljességgel szakirányú nevelés a mindenkire kiterjedő és társadalmunk lelki egységesítésére törekvő levonteképzéssel válik a szó betűszerinti értelmében vett nemzetneveléssé. Egységes és népi jellemünkhöz igazodó eljárásával nyilvánvalóan erősíti ifjainkat s ezzel fokozza nemzetünk testi, szellemi és erkölcsi erejét.

Orülünk kell annak, hogy a honvédelemről szóló 1939. év II. t.-c. minden eddigi intézkedésnél határozottabban kívánja a mindenkire kiterjedő, mindenkit adottságai és egyéni értéke szerint hasznosítani törekvő, gyökerelesen magyar nemzetnevelést.

A felmerült ellentéteket ifjúságunk érdekében, — természetesen nem kendőzéssel — ki kell egyenlíteni. »Ismerjük el — írja szerzőnk —, hogy a levonteképzés történetileg kialakult keret a közösségi nevelés számára, s továbbfejlesztése érdekében a nevelőknek kell megtenni a kezdeményező lépéseket.« Ő maga ezt dolgozatában meg is teszi. Megállapításai és javaslatai figyelemre méltók.

Váradi József.

Dr. Révay József: A boldogság útja. (Különlenyomat a Dugonics András gimnázium 1938/39. évi Értesítőjéből.) Szeged, 1939. 34. l.

Szerzője az ifjúságnak szánta ezt a tanulmányt is. Abban a nagy kérdésben akarja eligazítani tanítványait, amelyik szüntelenül ott ég minden ember lelkében: hogyan lehetünk boldogok? A kérdés elemzése közben végig vezet mindazon lehetőségeken, amelyekben megkísérli az ember földi boldogságának megvalósítását. Nagyszerű példák egész halmazával bizonyítja, hogy sem a gazdagság, sem a dicsőség, sem az egyéni érvényesülés, de a gyönyör sem képes tartósan eloldidézni azt az állapotot, amelyet boldogságnak nevezhetünk. A boldogság szívröröm, állapítja meg Vörösmartyval, és hit nélkül senki sem lehet részese. — A tanulmány értékei, amelyek az ifjúság — de a felnőttek számára is alkalmas lelki olvasmányá teszik: tiszta keresztényi felfogás, emelkedett szellem, élvezetes, könnyed előadásmód, gazdag irodalmi tájékozottság, szemléletes és meggyőző érvelés. Az egész mű tanít, mégsem untat. Csupán azt sajnálhatjuk, hogy a rengeteg idézet és hivatkozás a szerzőt kissé háttérbe szorítja.

Somos Lajos.